



Világ proletárjai egyesüljétek!

# NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PARTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, II. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

PENTEK, 1955. JANUÁR 14.

## Az ezüstkalászos tanfolyamok sikere

Hajdú-Biharban novemberben megnyitották az ezüstkalászos tanfolyamok. Jó gyakorlati tapasztalattal rendelkező mezőgazdasági szakemberek segítettek ezeken a tanfolyamokon a dolgozó parasztságnak abban, hogy nagyobb szaktudáshoz jussanak. A nagyobb szaktudás révén jobban tudnak majd gazdálkodni, többet tudnak termelni, több lesz a jövedelmük és több áru kerül a dolgozó nép asztalára.

A szaktanfolyamok tartása falvainkban tehát igen fontos feladat, s a termelőknek is érdeke minél nagyobb tudás elsajátítása, mert ez a többtermelés alapja. Hajdú-Biharban a tanfolyamok szervezésénél, igen helyesen tekintettel voltak arra, hogy az adott helyi termelési jellegeknek megfelelően az ott folytatható leggazdaságosabb termelési módok ismertetését helyezték előtérbe.

Dolgozó parasztságunk nagy örömmel fogadta az ezüstkalászos tanfolyamok megindulását. Mezőgazdasági szakembereink jó előadásokkal, szívvél-leléssel munkálkodnak a jó termelési tapasztalatok terjesztésén, népszerűsítésén. Voltak, akik kishitűen, vagy az ellenség szavára hallgattak mondogatták: eleve van már a dolgozó parasztságnak a sokféle előadásból, nem lesz sikere ezeknek a szaktanfolyamoknak.

Csúfosan megbuktak ezek a károgoók, ezt az is bizonyítja, hogy sok helyen máris több hallgatója van a szaktanfolyamoknak, mint volt a megindulás napjaiban. A legkésebben bizonyítja: dolgozó parasztságunk szomjazza a tudást.

A tudás hatalom. Tudja és vallja ezt ma már a falu is, és ezért tanul. Álmosd községben maguk a dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

Az álmosdi tanács jól gondoskodik a dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

Az álmosdi tanács jól gondoskodik a dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

annak, hogy Egyeken még most sem indult meg a mezőgazdasági téli szakoktatás. Az egyéki dolgozó parasztságnak akarnak tanulni, ez nem vitás. De a tanács ténylegkedése miatt sok hasznos mezőgazdasági szakismeret megszerzésétől estek el az egyékiek. Köztársasági, Vértess, Hajdúhadház tanácsa is bebizonyította, hogy minden alkalmat megragadják, hogy a falu dolgozó több tudáshoz, több jövedelemhez jussanak, a népes szaktanfolyamok dícsérik a tanács szervező munkáját. A napokban hajdúszováti dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

Ez a helyes. Ezt a tudásszomjat kell kielégíteni a megyében most folyó mezőgazdasági szaktanfolyamokon, az előadók sehol ne élegetjenek meg azzal, hogy emondják az előadás anyagát, ennél sokkal többre van szükség, szükség van arra is, hogy a helyi termelési tapasztalatokat, a legjobbak gyakorlati tudását minden alkalommal minden témával kapcsolatban a többi hallgatók is megismerjék. A közösen tanuló dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

Dolgozó parasztságunk tudásszomját az is bizonyítja, hogy nem elégszik meg az ezüstkalászos tanfolyamokon való részvétellel, az egymásután alakuló olvasóköri és gazdaköri adta lehetőségeket is felhasználják arra, hogy minél több szakismeretet szerezzenek. Az olvasóköri, a gazdaköri jó lehetőséget ad a szakoktatásra, kártyázgatásra, újságolvasásra, de lehetőséget ad arra is, hogy egy-egy fontos kérdésben szakemberek véleményét is meghallgassák egy-egy rövid előadás keretében. Legutóbb járunk a hajdúböszörményi Kossuth olvasóköri, ahol a táblán ez a felírás állt: Ma este 8 órakor a cukorrépa-termelésről lesz előadás, a jó cukorra pa termelők készüljenek tapasztalataik elmondására. Ez a helyes. Így segít egymáson a dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

## Újabb vállalatok csatlakoztak a Rákosi Mátyás Művek felhívásához

**A Tiszántúli Épületanyagiparozó V.**

dolgozó röpgyűlésen csatlakoztak az április 4. tiszteletére indult felszabadulási versenyhez. A röpgyűlésen a dolgozók számos értékes felajánlást tettek. Többek között vállalták, hogy I. negyedéves tervüket határidő előtt, március 20-án befejezik. Ezenkívül a szelvénygyártó elhatározták, hogy a gépkocsik állásidejét 2 százalékkal csökkentik. A vállalat vezetősége pedig úgy döntött, hogy a korszerű mosdó, zuhanyzó, öltöző épületét március 15-én a dolgozók rendelkezésére bocsátja.

**A Tiszántúli Rostkikészítő V.**

dolgozó többek között azt vállalták, hogy a különböző költségeket 3 százalékkal csökkentik. A kender tilosítási tervüket pedig 5 százalékkal túlteljesítik április 4. tiszteletére. Ugyanakkor a nagyhalászi kendergyár nyitott áztatómedencéjét üzemképessé teszik.

**Mai számból:**  
Folyik a harc a párizsi egyezmények ratifikálása ellen (2. oldal) — A városfejlesztési terv a tanács végrehajtó bizottsága előtt (2. oldal) — A vámospércsi iskola harminc éve várja a villanyt (3. oldal) — A megyében nyolcmillió forinttal növeljük az áruforgalmat (3. oldal)

valamint a poreszívási és pozdorjaszállítási munkákat befejezik.

**A Debreceni Belföldi Szállítványozási V.**

dolgozó is elküldte csatlakozásukat. Értékes felajánlást tettek, amelyben vállalták, hogy I. negyedévi tervüket határidő előtt 2 nappal befejezik. Így első negyedévi tervüket 2,6 százalékkal túlteljesítik. Az önköltségesökéntés terén pedig 1,8 százalékos megtakarítást kívánnak elérni. A normán felüli anyagkiszárat 1954. december 31-hez viszonyítva 30 ezer forinttal csökkentik.

**A Budapesti Szerelő Ipari V.**

tizenkét dolgozója szorgalmasan végzi szerelési munkáját a Fizikai Kutató Intézet épületében, Bem tér 18. szám alatt. A Szerelő Ipari Vállalat dolgozó röpgyűlésen beszéltek meg a Rákosi Mátyás Művek kezdeményezését. Juhász József igazgató ismertette — hogy mi a

tennivaló a felszabadulási verseny ideje alatt. A dolgozók egyöntetűen vállalták, hogy a Fizikai Kutató Intézet központi épület belső csőszelvény, helyreállítási és a szükséges radiátorok beszerelési munkálatait március 15-é helyett március elsőjére elkészítik. Ezen túlmenően szigorúan betartják a munkafegyelmet mindent ekövetnek, hogy a felszabadulási verseny ideje alatt 110 százalék alatt teljesítő dolgozó ne legyen. A vállalatok maradéktalan teljesítése érdekében ígéretet tettek Gandos Gyula műszaki csoportvezető, Sulez László főművezető, hogy a szerelésre szükséges anyagot idejében biztosítják a dolgozóknak.

**Egyetlen nap alatt 232 szék és fogas terven felül**

A Debreceni Hajlított Bútorgyárban gazdagon gyümölcsöszték a felszabadulási verseny. Tegnap, a dolgozók 110,7 százalékra teljesítették napi tervüket. A terv túlteljesítésének eredménye, hogy ezen a napon 232 darab székét, illetve fogast gyártottak terven felül.

## Hajdúszoboszló dolgozói a felszabadulási verseny sikeréért

Hajdúszoboszló dolgozói a napokban a kultúrház nagytermében gyűlést tartottak. Közel háromszázban jelentek meg a dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

A tavaszi búza vetését legkésőbb március 20-ig befejezzük. Gondoskodunk arról, hogy a tavaszi munkák zavartalan végzése érdekében a rendelkezésünkre álló kisgépeket, szerszámokat legkésőbb március 1-ig kijavítsuk és a hiányzókat a földművelőszövetkezet útján pótoljuk.

### Ezerötszáz hold rizsvetés

A takarmánygabona termelés-eredményének növelése érdekében kukorica vetésünk nagyrészt négyzetesen vetjük el. Egyéni dolgozó parasztságszűkítették a tanácsot, hogy télen indítsák meg a mezőgazdasági szaktanfolyamot. Hivatkoztak Nagy Balázs, Bacsa Sándor, Patka Sándor példájára, akik 1949-ben részt vettek mezőgazdasági szaktanfolyamon és az ott tanultak alapján gazdaságukat olyan példásan vezetik, hogy évről évre többet termelnek, és a községi átlagon jóval felül vannak a terméseredményeik. Nem akarnak a többiek sem elmaradni, nekik is kell a tudás, ha azáltal több jövedelemhez jutnak. Megindult a mezőgazdasági szaktanfolyam Maxim Mihály mezőgazdasági szaktanár vezetésével. Mi lett az eredmény? Az első előadáson 31 dolgozó paraszt jelent meg, a másodikon 42, a harmadik előadást már több mint 50 dolgozó paraszt hallgatta végig. A dolgozó parasztságnak nem elégedtek meg az előadásokkal, szakkönyveket is sürgettek és így kaptak 55 szakkönyvet, hogy tudásukat még jobban elmélyíthessék és szakmai ismereteiket gyarapíthassák.

dekében a rendelkezésünkre álló kisgépeket, szerszámokat legkésőbb március 1-ig kijavítsuk és a hiányzókat a földművelőszövetkezet útján pótoljuk.

A város üzemel, vállalatai is megtették vállalásaikat hazánk felszabadulásának tizedik évfordulója tiszteletére. A Vasipari KTSZ vezetősége és dolgozó vállalták, hogy első negyedévi tervüket március 20-ra befejezik. Az Építőipari KTSZ dolgozó felajánlották, hogy a lakosság szükségletének kielégítésére több szobabútor gyártanak terven felül. A Cipez KTSZ-ben 200 párnai és férficipővel készítenek többet a helyi szükségletek kielégítésére.

### Megszervezik a városi énekkart

A kertészet vállalta 15 darab 20 méteres hajtatóháznak a megépítését és ebben mintegy 350 ezer darab vegyespalánta keltetését. A város elhanyagolt parkjainak megművelését, szépítését pedig március 31-ig befejezik. Hajdúszoboszló földgáztermelő vállalat felajánlta, hogy első negyedévi tervét 5 százalékkal túlteljesíti, ezenkívül 2 százalékos önköltségesökéntést ér el. A népművelési osztály dolgozó

zói a lakosság és az üdülők jó szórakoztatásának biztosítására havonta két nagyobb szabású műsort rendeznek. Január 31-re újrászervezik a régi városi énekkart. A tanyai pedagógusok megajánlják a termelőszoövetkezeti kultúrunkat. Két színjátszócsoprotot, két tanyai fiókkönyvtárat létesítenek, ezenkívül a kultúrotthonban mezőgazdasági szakkört szerveznek.

# A VÁROSFELJESZTÉSI TERV a tanács végrehajtó bizottsága előtt

A debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága kedden tárgyalta az új év várospolitikai és városfejlesztési programját. A végrehajtó bizottság tagjai kellő alaposan vitatták meg az előterjesztést, s az 1955-ös várospolitikai program — a vb. tagok javaslatait is figyelembe véve került a tanácsülés elé.

## Lakáshány enyhítéséért

A városrendezési terv elkészült ugyan, de a végleges jóváhagyását akadályozza a nyiregházi vasútvonal vezetése, a tisztálkó, a fűzesabonyi vasútvonal kihelyezése, a déli városrészt iparvállalattal való ellátása, a főútvonalak rendezése. A Közlekedési Minisztérium döntése befolyásolja egyrészt, hogy a városrendezés részletterveit is kidolgozhatják. De ez akadályok ellenére, a múlt évben már több városrendezési részlettervet elkészítettek. Többek között a Csapó utca elejét, a Csokonai Színház környékét, a Somogyi-Bacsó út két oldalát, Böszörményi út, Szálain körút, Simonyi út környékét és más területeket.

A lakáshány Debrecennek egyik súlyos problémája s mégis, az 1955. évre előirányzott lakásépítési tervszám ismeretlen, mert ezt az Építési Minisztérium — a többszöri sürgetés ellenére — a városi tanáccsal nem közölte. Az Építési Minisztériumon múlt az is, hogy a Kálvin tér 5. sz. ház emelet-építése elmaradt, bár elkészítették a terveket s megvolt a szükséges összeg is, csupán a kivitelező vállalat nem jellelte ki a minisztérium. A Tervező Hivatalban készülnek ugyan lakásépítési tervek, amelyek ez évben megvalósulnak, de ezek a szükségleteknek csak kis hányadát elégítik ki.

Visszont a városi tanács mindent elkövet, hogy a lakásépítési akció kiterjesztésével, meglévő állami házak, valamint új lakások építésével már ez évben is enyhítse a lakáshányt. A lakáskérdésben a város- és községgazdálkodási osztály új javaslatot dolgoz ki.

## Tizenkétmillió lakóházkarbantartásra

A tervek szerint 1955. évben tizenkétmillió forintot fordítanak nagytartozási és kisebb javító munkálatokra. Tartozoznak többek között a Kálvin tér 11. Béke útja 23. Arany János utca 11, 14. Bethlen utca 1, 37. számú és még egy egész sor házat. Ez évben közel kétszáz házon végeznek nagyobb tartozási munkálatokat.

Az átadott kutak hővize és az elkészült vezeték lehetőséget nyújtanak arra, hogy a debreceni fürdőket tovább fejlesszék. 1955-56-ban befejezik a Szabadság úti termál és kádfürdő építését, ugyanitt a nyári fürdőnél korszerű vetkőzöket létesítenek. A nagyerdői fürdő további kabinokat, zuhanvözekeket kap. Bővíti itt is a termál- és kádfürdőt, valamint a fedettusodát.

## Villany, gáz, víz

A Kossuth Lajos Tudományegyetem előtti téren, a Déri téren és a Kálvin téren új hidegfényű lámpákat szerelnek fel. A város külterületei 250 új közvilágítási lámpát kapnak. Ezenkívül 425 darab 25 wattos és 40-es égőre cserélnek ki. Kibővíti még az elektromos hálózatot is.

Négymillió forintot beruházással fejlesztik a gáz csőhálózatot, 100 gázcsatlakozást készítenek, gázórákat, gázfogyasztási eszközöket szereznek be s bocsátanak a lakosság rendelkezésére. A víz-hálózatot is bővítik ez évben s bekapcsolnak új utcákat a víz-hálózatba. Elkészül a II. számú

vízműtelep s így 1955-ben biztosítják a lakosság zavartalan vízellátását.

## Utak, közlekedés

A város útépitési programja a felszabadulástól 1953-ig arra irányult, hogy a kertesi területek közlekedésének feltételeit biztosítsa. A közlekedésre alkalmassá tették a csapókereti, kincseshegyi utat, Bartók Béla út külső szakaszát, a Vécsei utat. 1954-ben viszont a pallagi út leromlott szakaszát hozták rendbe, rendezték a nagyállomás előtti tér útszakaszát s közel ötezer négyzetméter kocsitűt és járdaburkolatot építettek át, mintegy kétfélmillió-ezer forintot kerültek rá.

Ez évben az előző évekhez viszonyítva emelkedik a útburkolások javítási száma. A Vécsei utca poros-makadám útját bitumenes burkolattal látják el, átépítik a Vigadó előtt lévő úgynevezett halálkanyart is. Az útépítésekre egymillió forintot fordítanak, ezenkívül nagyobb összeget ruháznak be útfenntartási munkálatokra.

A helyi közlekedés további fejlesztése érdekében több villamoskocsi és autóbusz beállítását tervezik. Ezze megkönnyítik a város lakosságának közlekedését.

## A parkokat tovább szépítik

Debrecen külső szépségének növelése megköveteli, hogy a meglévő parkokat rendezzék, újakat létesítsenek s emellett a lakosság egészségének közreműködésével meg is védjék azokat. A parkosítási terv keretében teljes egészében felújítják a Kossuth Lajos Tudományegyetem és az Arpad tér előtti parkot. A Bem tér szökőkútját újrabe helyezik, a környékét és a villamosvasúti sín szegélyét rózsával telepítik be. A Kertészeti Vállalat 1,5 millió forint értékű virágot, gyümölcsöt és gyümölcsfacemetét

termeszt ez évben, egy szegfű- és egy rózsaházat is építenek.

A parkok fejlesztése feltétlenül megkívánja, hogy meg is őrizzék és megvédjék parkjainkat a lakosok. Itélik el azokat, akik letiporják, tönkreteszik a parkokat, virágokat, fákat. Az ilyen embereket meg kell szegényíteni és büntetni.

A város lakosságának tisztaságszeretete ugyancsak sokat tehet abban, hogy a város utcái, terei — a külsőségi területeket is beszámítva — tiszták és rendezettek legyenek. Ez évben 100 oszlopokra szerelhető szemégyűjtőt, valamint 100 vasbeton szemégyűjtőt helyeznek el a város különböző helyein. Ezenkívül minden autóbusz és villamos hulladékgyűjtő ládával látják el, hogy az utazókönység a villamos- és autóbuszjegyüket és egyéb hulladékot ne szórja szét a városban. Különböző rendszabályokat is alkalmaznak a tisztaság fenntartására.

A várospolitikai, városrendezési tervhez a végrehajtó bizottság szinte minden tagja hozzájárult. Vitázott, javaslatot tett. Így alakult ki aztán az a határozati javaslat, hogy a város- és község-gazdálkodási osztály dolgozza át az előterjesztést, amely nem felelt meg minden tekintetben a követelményeknek. Az előterjesztés legnagyobb hibáját a végrehajtó bizottság abban látta, hogy a tervek végrehajtásában tulajdonképpen csak a szűk apparátusra támaszkodott és nem vette figyelembe az állandó bizottságokat, a tanács egészét és nem utolsósorban a dolgozók tömegeit, azok kezdeményező és segítő készségét.

A városi tanácsülés elé egy új, átdolgozott, rendszerbe foglalt előterjesztés kerül s a tanácsülés részvevő tanácsstagok minden bizomnyal új, életre való javaslatokkal, vállalásokkal járulnak Debrecen várospolitikai és városrendezési tervének megvalósításához.

## Májushan ül össze a DISZ II. kongresszusa

A DISZ Központi Vezetősége január 13-án ülést tartott és elhatározta, hogy 1955. május második felében összehívja a Dolgozó Ifjúság Szövetsége II. kongresszusát.

A kongresszus napirendje: 1. A DISZ Központi Vezetőségének beszámolója. 2. Beszámoló a falusi ifjúság között végzett nevelőmunkáról. 3. A Szervezeti Szabályzat módosítása. 4. A Központi Vezetőség és a Központi Ellenőrző Bizottság újjáalakítása. (MTI)

## Szodoray Lajos orvosprofesszor az orvostudományok doktora

Szodoray Lajos és iskolája már öt éve foglalkozik a pikkelysömör nevű bőrbetegségben szenvedők szervezetében lejátszódó kóros elváltozásokkal. Ilyen betegségben szenved a lakosság fél százaléka. Ezek az emberek társadalmiképtelenek. A betegséget már régóta ismerik, de okozója ismeretlen és gyógyítása is csak tüneti. Vagyis egy idő múlva visszatér, s megkezdődik az ilyen betegségben szenvedők életét.

Szodoray Lajos a modern szovjet

orvostudomány pavlovi szemléletét követve Went István akadémikus Élettani Intézetével együttműködve, korszakalkotó megállapításokat tett. Az évekig tartó kutatások eredményével új utakat nyitott ennek a mindaddig rejtélyes betegségnek gyógyításához. „A psoriasis pathomechanizmusának idegi tényezői” című akadémiai disszertációjában adta elő eddigi eredményeit. Ezért a Tudományos Minősítő Bizottságtól az orvostudományok doktora magas tudományos címet nyerte el.

## Értekezlet a megye közlekedésének megjavítására

A megyei pártbizottság kezdeményezésére a közlekedés és postaügyi minisztérium képviselőinek, a járási tanácselnököknek, valamint szakembereknek bevonásával tegnap a megyei tanácsnál értekezlet volt. Az értekezlet Hajdú-Bihar közlekedésének jelenlegi helyzetét és fejlesztésének lehetőségét beszélt meg. Különösen a keleti részek

jobb közlekedésének megteremtéséről, a megyében megépítésre kerülő gazdasági vasút kivitelezéséről esett sok szó. A résztvevők számos hasznos észrevételeket tettek. A javaslatokat egy munkabizottság rövidesen összegezi, illetve feltárja azokat a lehetőségeket, amelyeknek felhasználásával a megye közlekedése megjavulhat.

## A Costa-Rica elleni agresszió

Moszkva (TASZSZ) A Pravda V. Borovszkij cikkét közli „Agresszió Costa-Rica ellen” címmel.

Szembetűnő — hangzik többek között a cikk — a Costa-Rica ellen intézett mostani támadás és az elmúlt év nyarán Guatemala ellen intézett intervenció körülményeinek azonossága. A betörést mindeket esetben ameri-

kai fegyverrel ellátott feldobelt bandák segítségével hajtották végre.

A cikkíró, miután kiemeli, hogy az amerikai sajtó a costa-ricai betörést minden lehető módon Costa-Rica „belsőügyeként” próbálja feltüntetni, felveti a kérdést, mik a tulajdonképpeni indítékai ezeknek az eseményeknek? A cikkíró így válaszol a kérdésre: Ismeretes, hogy Costa-Rica éppúgy, mint Guatemala az United Fruit Company gyümölcs-monopólium és más amerikai társaságok vadászterülete.

„Húsz évvel ezelőtt — írja Figueres a New Leader című amerikai lapban — az Egyesült Államok kivonta tengerészgyalogoságát Latin-Amerikából... de most egy másfajta megszállás, a „gazdasági” megszállás dívik, amely nem annyira közvetlenül, de ugyanolyan hatásosan és zsarnoki módon korlátozza a megszállt országok szuverenitását, mint a katonai megszállás.”

Amint azonban a guatemalai, most pedig a costa-ricai események mutatják — újra befejezősül a cikkíró — a katonai egyomtatás ideje egyáltalán nem múlt el. Az amerikai monopóliumok nemcsak dollárral, hanem tüzelvessal is igyekeznek elfojtani a latin-amerikai országok öntudási törelvéseit. Mint látható, az United Fruit Company-nak az a szándéka, hogy Costa-Ricában Somoza, vagy Armas-féle kényúrral váltsa le Figuerest és vére fojtsa a costa-ricai nép függetlenségi és szabadságtörelvéjét.

Az a tény azonban, hogy az amerikai imperialistáknak latin-amerikai uralmuk fenntartására egyre gyallcrabban kell fegyvert ragadniok, helyzetük ingatagságára vall. Nem véletlen, hogy a Costa-Rica ellen éppen úgy, mint a Guatemala ellen intézett támadás is, hatalmas felháborodást keltett Latin-Amerika országai-ban, amelyeknek népei egyre erősebben kelnek haragra nemzeti függetlenségükért. Ebben az igazságos harcukban lelkesen rokkonszenvez velük az egész háládó emberiség, amely élesen megbélyegzi az amerikai leigázók újabb bűncselekményét.

A F. M. RENDELETE SZERINT a mostani vadászati ideyben 1955. január 23-ig szabad nyútra vadászni.

# Folyik a harc a párizsi egyezmények ratifikálása ellen

## Köln és Augsburg szakszervezeti tömegakciói követelnek

Berlin (MTI) Nyugat-Németország minden táján erősödik a lakosság valamennyi rétegének, mindenekelőtt Nyugat-Németország munkássztyáljának küzdelme a német egység helyreállítását és a békét veszélyeztető újralfegyverzés ellen.

A kölni szakszervezeti csoport küldöttértekezlete azt követelte, hogy a nyugálmélet munkásság tartson tiltakozó sztrájkot aznap, amikor a bonni parlament második olvasásban tárgyalja a béke-ellenes párizsi egyezményeket.

Augsburg szakszervezeti csoportja a január 15-én Münchenben kezdődő bajorországi tartományi szakszervezeti értekezlethez intézett beadványában azt követeli, hogy a nyugálméletországi szakszervezeti mozgalom haladéktalanul szervezen átfogó tömegakciókat a párizsi egyezmények megbuktatására.

## Tiltakozások az Egyesült Államokban

New York (TASZSZ) A Morgen Freiheit című haladó lap közölte Howard Fast és Michael Gold amerikai írók cikkét. A két író tiltakozik a német militarizmus újralfegyverzése ellen.

Howard Fast a Nyugat-Németország felfegyverzéséről szóló döntést „Az emberiség elárulása” nevezte és felhívja az amerikaiakat, „ne nyugodjanak bele abba, ami történik”.

Michael Gold „a lincselők üvöltéseinek” nevezi azokat az állításokat, hogy a hitleristák a fegyverzésére a „szovjet veszély” ellen van szükség.

## Hewlett Johnson levele

London (TASZSZ) Hewlett Johnson canterburyi érseki helynök, az Angol-Szovjet Társaság elnöke levelet intézett több ezer szervezethez és egyes személyekhez Nyugat-Németország felfegyverzéséről és az angol-szovjet szerződésről.

„Az új év küszöbén — mondja a levél — egy halasztást nem tűrő ügyben fordulok önökhöz. E kérdés helyes megoldásától függhet az egész emberiség biztonsága és az egész világ békéje. Míg 1954-ben a nemzetközi helyzetben bizonyos javulás volt észlelhető, addig az 1955-ös esztendő láthatarát a német militarizmus feltámasztásának veszélye sötétíti el.

Annak a szövetségi szerződésnek alapján, amelyet országunk húsz évre kötött a Szovjetunióval, a két fél ünnepélyes kötelezettséget vállalt, hogy a béke helyreállítása után szoros és baráti együttműködésben vállvetve dolgozik az európai biztonság megszervezése és Európa gazdasági felvirágzása érdekében, csak a kölcsönös egyetértés alapján folytat tárgyalásokat, köt fegyverszünetet, vagy békét Németországgal.

Ma ez a szerződés veszélyben forog.

Vajon már kimerült minden lehetőség a megegyezésre? Természetesen nem! Megkezdni Németország felfegyverzését, ha a legcsekélyebb lehetőség is van a megegyezésre további tárgyalások útján: ez a politikai kalandorkodás legrosszabb fajtája, amely végzetes következményekkel járhat országunkra nézve, teljesen függetlenül attól, mi lesz ennek az eredménye Oroszország szempontjából.”

## Vita a belga képviselőházban

Január 11-én a belga parlament képviselőházában megkezdtek a ratifikálás megvitatását. Elsőként a liberális Kronacker, a szocialista Pierson és Pierre Wigny volt gyarmatügyi miniszter szólalt fel és kijelentették, hogy a párizsi egyezmények ratifikálása mellett szavaznak majd.

Terfve kommunista képviselő felszólalásában bírálta a belga kormány politikáját, mert keresztül akarja erőszakolni a Nyugat-Németország felfegyverzésére, a revansizista Wehrmacht feltámasztására irányuló párizsi egyezményeket.

Utolsóként Demorter liberális képviselő szólalt fel, aki Kronackernek, a liberális csoport egységéről szóló állításával szemben a párizsi egyezmények ratifikálása ellen foglalt állást. Demorter felszólította a képviselőket, hogy utasítsák el a párizsi egyezmények ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

## A megyében nyolcmillió forinttal növeljük az áruforgalmat az idén

Hajdú-Bihar megye áruforgalma 1954-ben jelentősen emelkedett. Főbb cikkekben sikerült a lakosság igényeit kielégíteni, bár mezőgazdasági kisgépekben, bizonyos élelmiszerekben; az élelmiszer-gyártásnál: a zsírozónál, húsnál stb. még mindig hiány van. Ha az 1953. és 1954-es esztendő áruforgalmát összehasonlítjuk megállapíthatjuk, hogy az emelkedés a közlekedési forgalom kivételével 20,2 százalékosat tesz ki. A vendéglátó vállalatok forgalma 1953-hoz viszonyítva, 43 százalékkal emelkedett. Cukorkából 39, csokoládéból 132, lisztésáruból 45, kakao-ból 197, vegyesből 22, bűtörből 116, csizmából 399,3, rádióból 166,6, motorkerékpárból 138,6, ruhából 161,3 százalékkal többet adott el 1954-ben a megyei kereskedelem, mint a megelőző esztendőben. Nőtt a járások áruforgalma is. Az emelkedés a debreceni járásban 16,3, a püspökladányi járásban 33, a polgári járásban 33,1 százalékosat tesz ki. — Mindezek együttesen azt bizonyítják, hogy a szocializmus gazdasági alaptörvénye egyre inkább megvalósul hazánkban.

### Megkezdődik a cserépetés

Az 1955-ös esztendőben a megyei kereskedelem további lépéseket tesz a jobb áruellátás érdekében. Figyelembe veszi és elemzi a lakosság vásárlóerejének alakulását és ennek alapján olyan megyei áruállapotot tervez, amely az áruellátást minden vonalon zavartalanabbá teszi. A kereskedelmi szervek vezetőinek bevonásával a megyei tanács 1955-ös igényét a helyi ipar számára már elkészítette, hogy a megyének területén lévő szövetkezetek valójában olyan cikkek készítésének, amilyenekre a lakosságnak szüksége van. 1955-ben a helyi áruállapot révén körülbelül nyolcmillió forint értékben bővül, nő az áruválaszték. A kereskedelem többek között székercasok, kosa-

rak, cseréparuk, házipari és gyermekruházati cikkek forgalombahozásával is foglalkozni kíván. Hogy minden megvalósulhasson, több kisipari szövetkezet bővítésére, Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson pedig újabb vállalatok létesítésére kerül sor.

Az építőanyagellátás javítására a debreceni téglagyár egyik kemencéjének igénybevételeével rövidesen megkezdődik a cserépetés. Havonta 300 ezer cserépet gyártása válik lehetővé. A továbbiakban a kereskedelem a tavalyinál több kisgépet, ekét, boronát, vetőgépet hoz forgalomba, a dolgozó parasztság szükségleteinek jobb kielégítésére. A kézi szerszámoknál: villából nyolcszor, szekértengelyből, ráfvasból hatszor annyit kerül forgalomba, mint 1953-ban.

### Polgáron, Nánáson, Szoboszlón új üzletek nyílnak

Bővül a választék a háztartási cikkekben is. Rövidesen többszáz háztartási robotgép kerül forgalomba. A gépek segítségével 15 különböző művelést, többek között zsemleörölést, zöldségtisztítást, mák- és húsdarálást végezhető el. Ára előreláthatólag 409 forint lesz.

1955-ben főleg a mezőgazdasági cikkek árusító szaktüzetek száma emelkedik. A megyében Polgáron, Hajdúnánáson, Hajdúszoboszlón nyílnak ilyen boltok, Polgáron pedig egy kethelyiséggel rendelkező étterem, valamint egy cukrászda létesül. Régen a községben szó sem lehetett az ilyenről. Nemhogy cukrászda, de még bolt is ritkán nyílt, vontatottan ment az üzlethálózat fejlesztése. Ma már ennek ellenkezője történik. Nemcsak Polgáron, de a megye sok helyén építkezünk új üzleteket létesítünk. — Rövidesen Hajdúböszörményben is befejeződik egy korszerű étterem építése. A hortobágyiakkal,

a debreceniekkel is örömmel közölhetjük, hogy 1955-ben a hortobágyi csárda visszaállítására, a debreceni volt Leveles-csárda felépítésére is sor kerül. A Hortobágyon a csárdához melegkonyha-étterem nyílik, ezenkívül több szobát szállodai célra rendeznek be.

### A szabadkereskedelembővítése

A megyei tanács, a népfrentbizottságokkal, a kereskedelmi vállalatokkal együttműködve, korszerű vegyesüzletek létesítését is fontos feladatának tartja. Ugyancsak javaslatok vannak új zöld övezet kialakítására, a Keleti Főcsatorna öntözőrendszerének felhasználásával.

A város és falu árukapcsolatának növelésére segítjük a piaci felhozatalt. Az állami gazdaságokat, östermelőket, szövetkezeteket a lehetőséghez mérten — s mihielyt erre mód adódik, — melegeggel látjuk el. A továbbiakban támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely új zöldség, gyümölcs, élőbaromfi és hentesüzletek, illetve elárúsító helyek létesítésére irányul. A cél végéreményben az, hogy az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, dolgozó parasztságot saját nevelésű hízottsertésekkel készített füstöltárut, kolbászt, szalonnát, szalámit hozzanak forgalomba.

Összegezve: a megyei kereskedelem feladatai 1955-ben tovább bővülnek. Az igények egyre jobb kielégítése természetesen csak úgy lehetséges, ha kereskedelmünk minden dolgozója tisztában van feladatával. Az elmúlt évek sok tapasztalatot hoztak felszínre. Ezeket hasznosítva a kormányprogram szellemében dolgozunk az 1955-ös esztendőben is, hogy az életszínvonal emelkedésével párhuzamosan az ellátás is egyre jobb, választékban egyre bőségebb legyen.

Tokaji László

## Kétszázhuszonhatezer birka fürdetése

A Hajdú-Bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén döntést hozott egymillió forint felhasználásáról, állategészségügyi célokra. Erdemes ezzel a kérdéssel külön foglalkozni.

A megyében az elmúlt esztendőben a juhállományban a rühesség kezdett elterjedni és a gyapjúhozamiban bizony már elérte a 10 százalékos károkozást. Népgazdaságunknak nagy szüksége van a gyapjúra, ezért semmiképpen nem engedhető meg, hogy a megye területén veszélybe kerüljön a gyapjúhozam. A rühesség veszélyes betegség, gyorsan terjed, s a szétszóródó rühatkák következtében a most még 10 százalékos veszteség tovább emelkedhet.

Eppen ezért a megyei tanács illetékes osztálya javasolta, hogy a megyei költségvetésbe állítsanak be egymillió forintot, hogy a megyében található 226 ezer juholt le tud-

ják fürdösztetni az 1955-ös évben és ezzel gyökeresen megszüntessék a rühességet.

A költségvetési tételek átvizsgálásakor a pénzügyminisztérium megbízott szakértője kihúta az egymillió forintot, mert szerinte nincs erre szükség; főszerpont a takarékoság. A mezőgazdasági szakértők szerint a takarékoságnak ilyenformán való értelmezése csak káros, a juhállomány elhanyagolása pótolhatatlan kárt jelentene. Millióssá a veszteség már egy év alatt is.

A végrehajtó bizottság alaposan megtárgyalta ezt a kérdést és az egyedül helyes álláspontra helyezkedve úgy döntött, hogy felhasználják az egymillió forintot.

Igy kerül fertőtlenítő fürdetésre ez évben 226 ezer birka, s így kerül több gyapjú textilgyárainkba.

(b. m.)

## „Szegefű”

„Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat” — hirdette a Vörös Hadsereg és Bajcsy-Zsilinszky utca sarkán lévő üzlet feletti tábla éveken keresztül.

A járókelők és különösen a szépérvű járókelők legnagyobb öröme nemrég lekerült ez a tábla az üzlet homlokzatáról és a sötét, szutykos, semmiképpen sem fűtővonalra méltó üzlethelyiség is átalakult, megszépült. Öröm megállni a kirakata előtt. Az ember felüldül és egy kicsit még a télen is tavaszt érez. Virágok, sokszínű virágok pompáznak a kirakat mögött. Örököződek, nagy levelű szobai dísznövények, szerényen pirosuló mály-

vák, ciklamének és szegefűk. A tél melegágyi virágai hirdetik a tavaszt, hogy egy-két hónap múlva majd átadják helyüket az ibolyáknak és gyöngyvirágoknak, amelyek már nemesek színben, de illatban is tavaszt lehelnek magukból.

A címtábla még nem került fel a virágüzlet homlokzatára — „Szegefű”, ez lesz a neve —, de már sokan látogatják és még többre kell számítani. Közlekedik Piroška, Juliánna és Zsuzsanna napja. Sok szegefűsokrot kell majd készíteni első szerelemtől csillogó tekintetű bakfisok, melegszerű édesanyák és fáradt arcú nagygyermek számára. — o. gy. —

## A VÁMOSPÉRCSI ISKOLA

### harminc éve várja a fényt

#### JEGYZETEK

nító élvezi a szünidőt. A belső szobában a zongorán ott a kotta. Látszik, igen kedvelt a zene ebben a házban.

Kedves, közvetlen ember Lakatos is, a felesége is. Ilyennek kell lenni egy jó népfrent-bizottság elnökének — ezt gondoltam mindjárt magamban. Szíve mélyéről törnek elő a szavak — súlyosak, igazak.

A nemzet egyszerű napszámosa közel harminc éves múltira tekint vissza pályáján. Közel két évtizedig Egyeken, pár éve Vámospércsen tanított.

Szeretik a községben, méltán érte a megbecsülést, hogy elnöke lett a helyi népfrent-bizottságnak.

Értetlenül léz rám, amikor ezt mondom.

— Elnöke? Nem tudok erről. Nem, én csak tagja vagyok a bizottságnak. L. Kovács elvtárs ma is az elnök.

Nem nehéz kitalálni, amire ebben a pillanatban gondoltam. Hogyan állhat hivatása magaslatán a népfrent, milyen munkát végezhetett itt az elmúlt hetekben, amikor még a tanácselnök sem tudja, ki az elnök. Véték pedig, hogy nem működik, nem segíti a tanácsot a népfrent-bizottság. A választás előtt aktív életet folytatott a népfrent a faluban, öröm azokra a napokra visszagondolni. Több mint ötven kisgyűlést tartott — és nem volt egy sem, ahol a nép ne adott volna hozzá valamit ahhoz, hogy szebb legyen a község, egészségesebbek az utcák, boldogabbak az emberek. A népfrentnek komoly sikere, hogy a tanács támogatásával a lakosság nagy, nagy segítségével elkészült december

első napjaiban a járda az állomáshoz vezető fűtőcső. Ki a kockaköveket hordta, ki a földmunkában segédkezett — és az összefogásnak az lett az eredménye, hogy ebben a sáros, latyakos napokban nem merül bokáig a cipő a vámospércsi fűtőcső.

Azóta azonban csönd, nagy a csönd...

A tanító azt mondja, hozzátéve ez a saját véleménye, hogy azért alszik a népfrent, mert magában a bizottság összetételében van a hiba. Kevesen abban a község nagy többségét kitevő dolgozó parasztság képviselői. Ugy emlékszik vissza, hogy talán összesen három dolgozó parasztságot a vámospércsi népfrent-bizottságban: Percze József, Orvos Imre, Guba Sándor. Inkább a szempontok alapján választották a bizottságot, mondván: legyen benne az állatbegyűjtő szervtől, a malomból, a földművelésszervezettől, egyszóval azok kaptak helyet, akik már több helyen érdekeltek — pártvezetőségi tagok, tanácsstagok, egyik vagy másik társadalmi szervezet aktívái. Hogy mennyire így van ez, bizonyítja az alábbi eset: egy órával később Fátoly Zoltán, a népfrent-bizottság titkára ugyanezt hozta fel alapvető hibának.

Nem mondta ki egyikük sem, Lakatos sem, Fátoly sem, de mégis az a szent meggyőződés, hogy rosszul választottak, amikor L. Kovács elvtársat tették

meg elnöknek. L. Kovács Sándor akkor még a községi pártbizottság titkára volt. Ahogy egy-egy elejtett szófoszlányból a decemberi tanácsülés szünetében kivett, állítottag ragaszkodott az elnöki pozícióhoz. Ragaszkodott hozzá, de úgy látszik csak a címért, mert a választás óta egyetlen egyszer sem hívta egybe a népfrent-bizottságot, nem volt gondja arra, hogy azt a felpeszülő életet, amely a Hazafias Népfrent megalakulása után Vámospércsen is jelentkezett, lánggá fejlessze — egybefogja azt a hatalmas erőt, amely ha kell, hegyeket is megmozgat.

A járdaépítés jó példa volt erre — a villany bevezetésére pedig még több embert, az egész falut megmozgatná bizonyára a népfrent — ez csendül ki a szavakból. Lakatos elvtárs Egyeken éveken át harcolt a falu népével együtt a község villamosításáért. Egy évre rá, ahogy a lakásokban, az utcákon kigyúltak a villanylámpák — átkerült Vámospércsre.

— Itt kérdhetem előlről ugyanazt — mert mint volt Egyeken, úgy van az itt is, hogy a téli délutánokon bizony megszakad Vámospércsen is a lázas munka. Meg mindenütt. Hiába, a petroleumlámpa fénye nem pótolja a villanyt. Félbemarad a tanítás az iskolában is, nyolcszáznál több tanuló a sötét utcákon csatangol haza, otthonába.

Nincs villany, nincs ami világítsa az utcákon, lakásokban, középületekben. Ez ma a leg súlyosabb probléma a községben. És nem mai probléma. Próbálták már, ki tudja hányszor a járási

tanácsnál. Nem sikerült célhoz érni. Irtak be a megyei tanácshoz is — „beterveztük, Vámospércsen is sor kerül a villany bevezetésére” — kapták vissza a választ. A „betervezés” persze fontos, bármilyen magyartalan is a szó, de a villany csak úgy gyűl ki, ha felállítják az oszlopokat, elkészítik a vezetéket, bekapcsolják az egységes hálózatba Vámospércset is.

Lakatos elvtárs határozottan állítja, hogy a pércsiek, a falu apraja-nagyja hajlandó lenne, hogy a munkák dandárját elvégezze. Az áramszolgáltató vállalat csak anyagot, (oszlópot, huzalt stb.) és szakembert adjon.

— Mi majd a többieit elintézzük — teszi hozzá fellelkészülve. — Meg hát mire való a népfrent-bizottság? Nagyszerűbb feladat elvégzését tűzhetné-e ma a tanács a nép elé? — kérdi vágyakozó szemekkel. — A mi iskolánk például harminc éve várja a fényt...

Ez az utolsó mondat mindent megmond.

Lehet-e gyorsan segíteni? Feltétlenül. Bagamérban már ég a villany — pedig csak kilenc kilométerre van a két község egymástól. Nem nagy ez a távolság — de e tekintetben mégis mily hatalmas. Onnan kellene áthozni a fényt, minél hamarabb, annál jobb lenne. Álljon talpára a népfrent — álljon talpára a tanács — ez a kívánságuk a szülőknél (akik társadalmi munkával komoly mértékben elősegítik a villany bevezetését), gyerekeknek, a népeknek, mindenkinek Vámospércsen.

A megyei tanács és az áramszolgáltató vállalat nagy, nagy segítségét — ha bevezették a villanyt Vámospércsre — nyolcszáz iskolás és több ezer felnőtt nevében tisztelettel megköszönné

VADAS GYÖRGY

Nem tudom, ki, hogy van ezzel, de én ha egyszer írtam valakiről, akkor továbbra is figyelemmel kísérem sorsát, kíváncsi vagyok élete alakulására. Ha egy felelős testületről, éppenséggel községi pártbizottságról, népfrent-bizottságról, tanácsról vagy más hivatalos szervről szólt a cikk, talán még fokozottabb az érdeklődésem, saját ügyemnek érzem és tekintem, mintha örökre összekapcsolódna életemmel.

Vámospércsen hat héttel ezelőtt, pontosan december elsőjén alakult meg a községi tanács. (Elnöknek Hajdú-Biharban.) Beszámolókat írtam a tanácsülésről, s az volt akkor is, az ma is a véleményem, ha az ott elhangzott tetteket valóra válnak, jüktető életet teremt az új tanács ebben az igen elhanyagolt és elmaradt faluban. Különösen a népfrent-bizottság elnökének szájából hangzott el akkor igen felelősségteljes segítségnyújtási készség.

Most, a napokban, amikor ismét Vámospércsen jártam, Vas Jánosról, a tanács elnökétől érdeklődtem a népfrent-bizottság elnöke után. Meglepetéssel hallgattam, hogy már Lakatos Zoltán pedagógus vezeti a népfrentet.

— Nem L. Kovács az elnök? — kockáztattam meg ezt a kérdést.

— Nem, nem is volt soha — így a tanácselnök.

Szégyeltem magamat, hogy észrevettem ezt a két nevet, holott nem is hasonlítottak egymáshoz.

— Másnál is fordult már elő ilyen tévedés — mentegőöztem.

— Ah, semmi az egész.

Ezzel vált el tőlem a tanácselnök.

Lakatosék alig egy hajtatásra kennek a tanácsházatól. Az emeletes iskola — emeletén, A ta-





## Van-e jelentősége a törzskönyvi ellenőrzésnek a minőségi és mennyiségi állattenyésztés fejlesztésében, a termékhozam emelésében?

Azért adtam ezt a címet, mert kezd általában elterjedni az a téves hiedelem, hogy a törzskönyvi ellenőrzési munka csak arra jó, hogy fontosabb állattenyésztési feladatokról az állattenyésztésben dolgozókat elvonja. Nem felesleges a raktárakban, magtárakban önteni a búzát, árpát, zabot, kukoricát, borsót, stb. Szükséges a minőségi vetőmag termesztése, kell szelektálni a gyommagvak mennyiségének csökkentésére. Ha elérkezettünk odáig, hogy a gabonaprobléma megoldódott, az állattenyésztés ügyét máról holnapra a legfontosabb megoldandó kérdésként kell kezelni.

**Az állattenyésztésben a törzskönyvi ellenőrzési munka a szelektor szerepét tölti be.**

Állítom, hogy a szocialista rendszerben a törzskönyvi ellenőrzés, munka végzése, nem eszköz már a cél elérése érdekében, hanem törvényszerűség, mert a minőségi és mennyiségi állattenyésztés ügyét nem lehet újabb évtizedekre odáig, mert sürgetőleg hat a gyors fejlesztésre népünk élet-színvonalának fokozódó emelkedése, de sürgeti a minőségi tenyésztést a felfejlődő állattenyésztéssel foglalkozó tenyésztők minőségi egvedeinek, minőség: apaállatokkal való ellátása.

### A törzskönyveztetés — széleskörű verseny

Azért nem eszköz most már a törzskönyvezés a cél elérése érdekében, hanem törvényszerűség, mert minden szektornak feladata vált és kötelessége az állattenyésztés fejlesztése. Nem üzlet a törzskönyveztetés, hanem minőségi tenyésztői munka, egy széleskörű verseny, mely tenyésztői versenyben azoké az elsőbbség, a magasabb tenyésztői munka ára, a minőségi állatokon keresztüli, akik azt elérték.

Ahogy nem eszköz a törzskönyvezés a cél elérése érdekében, ugyanúgy nem változhat a tenyésztői munka iránya sem, mert pl. a kosztromai fajta kitenyésztését is a negyedszázados állandóság, komoly tenyésztői munka tette lehetővé. Ahhoz, hogy a minőségi állattenyésztést, a jövedel-

mező állattenyésztést, a termelékenység növelését meg tudjuk valósítani, a gazda szerepét nem bízhatjuk az állattenyésztésben dolgozókra. Tudhatjuk, hogy a speciális állattenyésztő jeileg gazdaságok kivételével az állattenyésztők nem rendelkeznek, csak az állatok gondozásával megbízott dolgozókkal, s azok elvétele, hogy mit jelent tudjuk jó egy pár példából az aratás körüli sürgős munkáknál, amikor a pár négyyszögöl learatott terület után sokezer liter tejet fizettünk tandíjúl, malac elhullást, stb.

### Miért van takarmányhiány?

Ha valaki azt állítaná, hogy az állattenyésztők nem foglalkoztak a takarmánybázis biztosításának kérdésével; elmondom, hogy már 1953. évi november havában összeültünk a szükséges intézkedések megtételére, takarmányozó brigád, takarmányfelelős beállítását kértük. Az elmúlt nyáron a szénabetakarítást szorgalmaztuk, de más munkák végzésére való hivatkozással, a szénabetakarítás utolsó rendű feladatá vált és ilyen aránylag jó termésű nyár után is takarmányhiánnyal küzdünk.

Azt hiszem megállapíthatjuk, hogy helytelen úton járunk mindaddig, amíg a takarmánybázis biztosításának kérdését utolsó rendű feladatnak tekintjük. Ha a beta-

Gazdaszettel nézve, gyakorlati állattenyésztői feladat ellátásában dolgozva, mindig érthetően volt előttem az a kettősség, amely a növénytermesztés és állattenyésztés között fennállt és sajnos fennáll még ma is. Ez nem vezethet másra, mint a természet csökkenésére, mert fejletlen állattenyésztés nélkül jövedelmező növénytermesztés nincs. A gazdai feladat átruházásával úgy jártunk állattenyésztők, mint az a gazdaasszony, kire egy üres kamrát bízta, amire jó a közmondás: „Üres kamrának bolond a gazdaasszonya”.

karítás idejében nemcsak a kaszálást végezzük el, hanem a termést jó minőségben betakarítjuk, rövid időn belül, hogy a másodterményeknek fejlődési lehetőségét biztosítsunk. Ha kétszeri kaszálás helyett négyszeri kaszálással nyerjük a takarmányt, állítom, nem lesz gondunk november és december hónapban a takarmánybázis biztosításával, amikor már ballaszt, nagytömegű takarmányok készítésével lehet csak a takarmányozás gondjait csökkenteni. A silózási feladatok végzését előbbre lehet hozni és nagy mennyiségű, táplálóértékben gazdag tömegtakarmányokkal, az átteleltetés biztossá válik, a termelés és erőállapot leromlása nélkül.

### Jó takarmánygyűjtés — 1,5 millió literrel több tej

Ha a jó gazda munkájának figyelembevételével végzünk a takarmánybetakarítási munkálatokat, amelyből fiatal, öreg kiveszi a részét, nem járunk úgy, mint egy agronómusból lett üzemegyevezető, aki midőn a földterület arányában az állatlétszámot is megkapta, a következőt mondta: „ha tudtam volna, hogy így lesz, másképpen biztosítottam volna a takarmányt”.

Ez csak egy példa a számtalan közül. Ha számításokat végzünk, sok érdekes adatra bukkanunk, és ezen adatok figyelemzetnek, hogy sürgősen változtatni kell az eddig

alkalmazott helytelen módszereken, ha az állatlétszámot fenn akarjuk tartani és azoktól termelést is várunk.

Egyszerű számítást végeztem, s megállapítottam, hogy a megyei termelőszövetkezetekben a szalastakarmánytermő és szántóföldi zöldtakarmányok területének kaszálása 24.012 napot, gyűjtés, petrenczés 8732 napot, széna felrakás székere 8475 napot, lerakás székerről 6404 napot, kazalás 8475 napot, összesen 56.098 napot igényel.

Ha a tsz-tagok és családtagok számát veszem figyelembe, a gé-

pek munkáját nem számolva, 2 nap alatt, 10 óras munkaidőt számolva a legnagyobb tömeget adó első kaszálási takarmány-növények betakarítása megtörténhet.

Ha háromszori feladatként számolok a takarmány begyűjtésével (gépek munkáján kívül) egy évben 8-10 napra van szükség, hogy millió métermáza jó minőségű takarmánnyal az állattenyésztés jövedelmezőségét emelni

### A takarmánybetakarítás szervezése

Ahhoz, hogy az állattenyésztői munka az elvárt eredményt hozza, a takarmánytermő területen kívül biztosítani kell a takarmányok időben való betakarítását, mely munkának minden más munkát meg kell előzni ebben az időben, mert 8-10 napos munka miatt nem mehet kárba az állattenyésztés kenyere, a széna. Egy-két napos munkakiesés a növénytermesztési munkáknál nem jelent olyan mérvű kárt, mint a nagy mennyiségű szénatermés kiesése, a helytelenül megszervezett takarmánybetakarítás miatt.

Szükséges, hogy megyénkben ne csak a növénytermesztésnek legyen gazdája, hanem olyan gazda, aki a növénytermesztési feladatokon túl az állattenyésztés feladatait is látja és a takarmány-

tudjuk. Hétköznapi istállóilag figyelembe vételével, átlag kettő literrel 1000 darab tehénnél évente 1,500.000 liter tejfelletet jelent és 150.000 kg húst.

A rossz takarmányozás következtében minden télen az állatok leromlanak, ami tetéződik azzal, hogy a leromlott állatok a betegségekkel szemben kevésbé ellenállóak, nem fogamzanak, szaporodás csökkentéséhez vezetnek és sok esetben, mint tenyésztésre alkalmatlan állatok selejtre kerülnek.

bázis birtokában, állattenyésztők felé is megadja az irányt. Ha nem lesz gyökeres változás, akkor az 1955. évben is átteleltetési problémáink, nehézségeink lesznek, az pedig a rossz gazda, hanyag gazda gondja szokott lenni. A feladatok megoldására javaslom az eddigi prémiumrendszer megváltoztatását és a mezőgazdaság valamennyi ágában elért eredmények utáni meghatározását, a kettősség megszüntetését.

A visszasságokra éppen a törzskönyvi ellenőrzésekkel kapcsolatos, úgynevezett tenyésztői munkák kapcsán jöttünk rá, ami mindjobban alátámasztja a tenyésztői munka jelentőségét.

Balogh Sándor  
m. törzskönyvvezető.

### Ezer mázsa takarmányrépa hektáronként

A Román Népköztársaságban a balaciu (Pioiesti tartomány) állami gazdaságának a mulban sok nehézséget okozott a növekvő állatlétszám takarmányalapjának biztosítása. Dumitru Dumitrascu főagronómus vállalta, hogy a takarmány-növények hektárhozamának növelésével is elősegíti a probléma megoldását.

A szovjet tapasztalatok felhasználásával a takarmány-növények vetésterületét már 1953. őszén 23-25 centiméteres mélyszántással készítették elő és a különböző takarmány-növények követelményeinek megfelelő mennyiségű istálló- és műtrágyát juttattak a talajba. Tavasszal, mihelyt megolvadt a hó, az egész területet végigboronálták és kultivátorral felláztatták, majd április 20-25 között sorvetőgéppel elvetették a takarmányrépa magvakat. Egy hektárra 18 kilogramm vetőmagot számítottak, 50-60 centiméteres sorávolságot hagytak és a magvakat 3-4 centiméteres földréteggel takarják be. Még a vetés előtt kevés árpát keverték a vetőmag közé, hogy a földet még a takarmányrépa kikéltése előtt megkapálhassák.

Az agrotechnikai előírások betartása a terv szerinti 185 mázsa helyett hektáronként 1000 mázsa takarmányrépa termést eredményezett!

## Dombostanyán GAZDAKÖR ALAKULT

Ketten baktatunk az iskola felé Laci bácsi és én. A hó szál-lingózik és a föld új köntöse már beborítja az egész halárt.

— Milyen szép — mondja Laci bácsi s közben nagyokat peder fehér bajszán. Nem azért, mert talán úgy akarja a hótól megszabadítani — csak megszokásból. Utközben megállunk.

**Szerelném** arcáról gondolatait leolvashatni, de nem tudom. Millió barátja szi keresztlí arcát, csak a szemé tüzel. Vajjon mire gondol? S míg magamban így vizsgálódom, már meg is szólal:

— Hát én már csak amondó vagyok, hogy bizony jó lesz az a gazdakör, amit most alakítanánk!

Nem is tudom hirtelen, hogy mit is válaszoljak rá, mert az igaz, hogy mind a ketten hasonló célből megyünk az iskolába, de én másról szerettem volna beszélni. Így csak ráhagytam, hogy bizony jó lesz.

De nem hagyja annyiban, hogy csak így feleltem, mert közben, hogy megindultunk ismét kérdez.

maság lesz, hogy meg kell alakulni és aztán vége az egész körnek?

— **Nem,** Laci bácsi — feleltem —, hisz maga mondta éppen az elébb, hogy milyen jó lesz. Persze elsősorban magukon múlik. De mi nevelők is segítünk. — És rögtön kapva az alkalmot, elmondtam szép sorjában tervünket.

S míg mondtam, ő nagyokat bólogatott. De úgy vettem észre, hogy bólogatása csak formáság vagy udvariasság akar lenni, mert egyszerűsággal beszédemben megakaszt és ő kezd sorolni a saját tervét.

— Én biz' azt szeretném, ha a szőlészetről is hallanánk szakelőadást. Mert úgy-e tetszik tudni, én is „ligoliroztattam” földet. — Ezt már kissé büszkén mondja, s folytatja. — Meg az bizony jó lesz, ha össze-összejövünk és kvaterkálás közben elmondogatjuk a magunkét, még jobban összehajlítjuk, no meg jobban megértjük egymást.

Igy mondogatja Laci bácsi az ő elképzeléseit s közben többen csatlakoznak hozzánk, akik szin-

tén bekapcsolódnak a beszédbe.

Mindenkinek van valami új gondolata: új termelési ágra, a homoki gazdálkodásra való át-térés. Kultúrunkak közül a könyvtár. Sokat szeretnének olvasni. De az ifjúság kérdése is érdekli őket, mert arról is beszélnek. — Bizony jó lenne egy erős DISZ szervezetet létesíteni.

**S** ahogy nyilatkoznak, úgy érzem, hogy kicsi tanyánkon nem tél, hanem tavasz van. De ezt érezheti Laci bácsi és a többiek is, akik a nagy beszédben annyira belemelegetnek, hogy kigombolják kabátjukat.

Közben már arról folyik a szó, hogy melyiket kell előbb megvalósítani. Erre a beszédre már Béres Józsi bácsi teszi a pontot.

— Nem melyiket, hanem mindet. — A többiek derülnek egyet, hisz ők is így akarják. S nevetnek vidáman valamennyien. — Ejnye máj. Míg mink így beszélgettünk, addig az iskola is ideért — mondja Laci bácsi. Hozzáteszi, most már megint jellelem fordulva: — Bizony jól gondoltam én, hogy jó lesz az a gazdakör.

— Jó bizony — feleltem megint neki, hisz mit is felelhettem volna.

★  
Tízre volt hirdelve a gyűlés, de már kilenckor vagy negyve-

nen a kályha mellett melegegdesztintén terveket szöttek.

Még nincs tíz óra, de Fülöp László bácsi már az asztal felé megy, hogy üdvözölje a megjelenteket, mert ő a termelési bizottság elnöke és a területi párttitkár.

**Mielőtt** a gazdakör jelentőségéről beszélne, kiosztja az őszi munkák során jól dolgozó gazdáknak az Orvosi Műszergyár ajándékát, egy-egy könyvet.

Átvesszük az ajándékokat, fogadkozunk, hogy majd még jobban dolgozzunk. Mind örül, csak Domokos János nem, mikor nevének szólítják. Fejét csóválja, hümmögve megy ki és egy kicsit röstelkedve elárulja, bizony ő még nem érdemli meg a jutalmat, mert az államnak még adósa.

— Vedd csak el nyugodtan, János — szól Laci bácsi, s folytatja — tudjuk, hogy becsületes magyar ember vagy és kötelességedet teljesíted.

— Igérem, hogy mielőbb így cselekszem — mondja. Igazat beszél, ahogy csillogó szemmel kezét fog Laci bácsival, és szemébe néz.

— Elkésződhet a gazdakör alakulása — jelenti be Laci bácsi. Minden szem ráirányul, és hallgatják terveit. Még vége sincs mondanivalójának, máris

közbeszólnának, de ő csak folytatja, s olyan terveket is mond, ami bizony egy fiatalnak is a díszére válna.

Többek között olyat, hogy ide egy kultúrház kell, amit ők építenének.

Van, aki erre is bólint, de van olyan, aki a fületövét vakarja. Hogy miért? Azt Piros bácsi mondta meg: mert nagy dolog. S már hozzá is szólnak többen. Ki Laci bácsi mellett, ki pedig félve beszél erről a tervről. De egy sincs olyan, aki ellenezné.

**Közben** a tanácselnök elvtárs is szót kap és ő is helyesli a tervet, társadalmi segítséssel.

Máris másról beszélnek. A helyes gazdálkodásról. Hogyan lehetne javítani? Mit kell tenni? Ehhez szólnak a legtöbben. Közülük Hüse elvtárs, az elnökhelyettes, aki Kecskemét és környékének példáját említi.

Dél már rég elmúlt, de még mindenki szóhoz akar jutni.

Mikorra befejezik, a sok terv is szép sorjában sorakozik Laci bácsi papírján.

A sok terv egy gondolatot ébreszt bennünk és valamennyien ezzel megyünk haza: új élet kezdődik a tanyán.

FÉLEGYHÁZI LÓRÁNT  
nevelő, Dombostanya